

Щоб зрозуміти текст оповідання Р. Шеклі «Запах думки»

Курсивом виділено відповідь на питання

- У чому незвичність цієї назви? *(Думка не має запаху).*
- Яка думка, на ваш погляд, буде слушною: оповідання Р.Шеклі «Запах думки» є казковим чи фантастичним? Чому? *(Назва твору фокусує увагу на неіснуючому в природі явищі, що надає твору фантастичного забарвлення).*

Запис у зошит словесного пояснення: наукова фантастика – це література, в якій досліджуються, прогнозуються наслідки наукової думки для життя людини.

- Хто головний герой оповідання «Запах думки»? *(Лероя Кліві)*
- Професія Лероя Кліві? *(Міжзоряний поштар)*
- У яку критичну ситуацію він потрапив? *(Зламався пошто літ – 243).*
- Яке рішення прийняв Кліві? *(Сідати на першій кисневій планеті). Це його врятувало?*

Отже, Лерой Кліві завдяки силі своєї думки зумів врятувати собі життя.

Спробуйте дати відповіді на питання (усно)

- Якою герой побачив планету З-М-22?
- Чи схожа вона на Землю? Чому
- Чи можна планету З-М-22 назвати обмеженим простором для Кліві? Чому?
- Чому герой перебував у блаженному стані? *(«...цілком відокремився від власного тіла. Лише чистий розум витає в повітрі. Усі клопоти, переживання zostалися в тому тлінному тілі; сам же Лірой — вільний»)*
- Що ж було фантастичним для Кліві на цій планеті? *(Він роздивився довкола й побачив невеличке звірятко, що пробігало неподалік. Розміром воно було як білочка, тільки з кошлатим зеленим хутром. Коли воно наблизилось. Лірой уздрів, що у звіряти немає ні очей, ні вух. Це його не здивувало. Навпаки, чомусь здалося, що саме так тваринка й має виглядати. А чому, до біса, у білки повинні бути очі та вуха? Краще б білочкам не бачити тортур і страждань, якими сповнений цей світ, і не чути зойків болю...)*
- Що Кліві здивувало в поведінці білки та вовка? *(«сліпий полює на сліпого»)*

- Яким же чином звірі полювали один на одного? *(За допомогою телепатії)*
- Що таке телепатія? *(Властивість передачі думок без допомоги фізичних органів чуття).*
- Хто для Кліві був найбільш небезпечним? *(Пантера (В іншому перекладі «барс»))*
- Яка саме думка остаточно врятувала Лероя Кліві від ворогів, а отже і від смерті?

Розгляньте схему думок Кліві

Сила думки

↓

(Лерой Кліві)

↓

сів на З-М-22

↓

не думати про пантеру

↓

думати про інше

↓

уявити себе самицею пантери

↓

його не існує

↓

пантера

↓

змія

↓

птахи у небі

↓

уявити себе кущем

уявити себе трупом

уявити себе смолоскипом

- Які якості допомагають вижити Кліві?

(Йому допомагають такі якості, як:

врівноваженість і спокій (він не розгубився , коли побачив . що корабель потрапив в аварійне становище), *дисциплінованість* (покидаючи зореліт, не забуває про сумку з поштою, яку не кидає навіть тоді, коли знаходиться в небезпечних ситуаціях), *мужність і витримка* (намагається опанувати свої думки і не панікувати.), *цілеспрямованість* (старається зрозуміти закон виживання на незнайомій планеті. «Боровся з планетою за її правилами і переміг»))

Вогонь у творі «Запах думки» має символічне значення. Сила вогню, здатна все змити на своєму шляху, символізує силу людського розуму. Надзвичайні обставини виявляють в людині можливості, про які вона і не здогадується. За допомогою лише сили думки герой перемагає чужу планету. Справжній гімн людині і її розуму.

- Символом чого є тварини? (Звірі, що живуть на невідомій планеті, майже нічим не відрізняються від звичайних. І тому в цьому ми бачимо алегорію цих образів. Образи хижаків – це не що інше як уособлення небезпек сучасності, що підстерігають людину: алкоголізм, наркоманія, небезпечні ігри та інше. І якщо думки матеріалізуються, то чи повинна людина думати про це? Чи не слід пам'ятати, що думка має запах?

Ми вважаємо, що автор тому і змушує свого героя робити непосильні спроби - думати про щось інше, показуючи , як це важко і майже неможливо. І якщо ти уже потрапив у лещата цих думок, то ти повинен зробити все, щоб виплутатись і перемогти. А тому цей твір для кого захоплююча історія, а для кого повчальна притча про можливості людського розуму і про необхідності його використовувати на всі сто відсотків.